

Verkenning natuurbegraafplaats

Projectnaam: Natuurbegraafplaats Noord-Beveland

Projectnummer: 23-2006

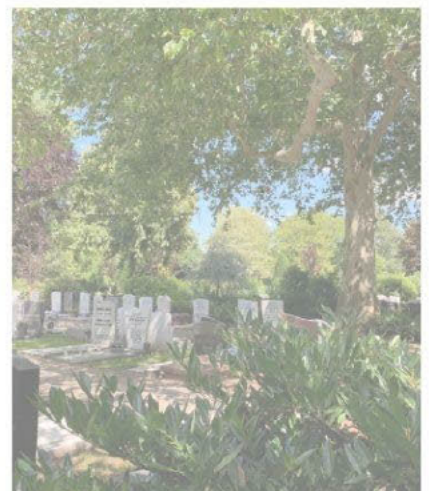
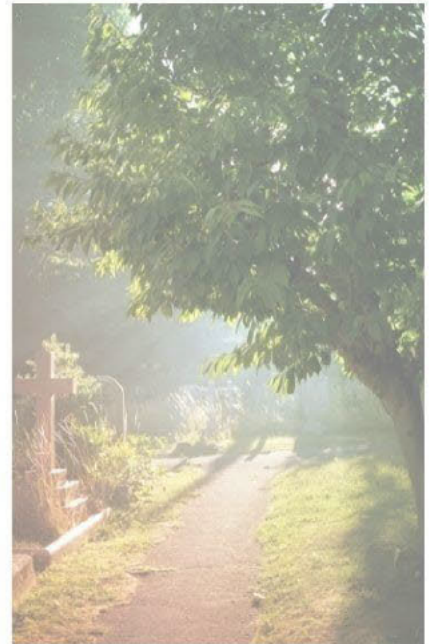
Opdrachtgever: Gemeente Noord-Beveland

Datum: 4 januari 2024

Versie: D03

Auteur(s): [REDACTED]

Projectleider: [REDACTED]

Inhoud

1.	Inleiding.....	1
1.1.	Aanleiding en doel.....	1
1.2.	Totstandkoming.....	1
2.	Context.....	2
2.1.	Wat is een natuurbegraafplaats?.....	2
2.2.	Wat is natuurlijk begraven op een conventionele begraafplaats?.....	2
2.3.	Natuurbegraafplaatsen in provincie Zeeland.....	3
2.4.	Mogelijke voorwaarden.....	3
2.5.	Juridisch en ruimtelijk kader.....	4
3.	Raming aantal begravingen.....	5
3.1.	Overlijdens gemeente Noord-Beveland.....	5
3.2.	Gebruik gemeentelijke begraafplaatsen.....	5
3.3.	Gebruik natuurbegraafplaatsen in Nederland.....	6
3.4.	Potentie gebruik natuurvak.....	7
4.	Potentieel geschikte locaties.....	9
4.1.	De gemeentelijke begraafplaatsen.....	9
4.2.	Beoordelingscriteria.....	9
4.3.	Beoordeling.....	11
4.4.	Conclusie.....	11
5.	Hoe verder?.....	13
5.1.	Politiek-bestuurlijk.....	13
5.2.	Technisch.....	13
5.3.	Voorwaarden.....	13
5.4.	Communicatie.....	13
	Bijlage A. Beoordeling per begraafplaats.....	14
	Wissenkerke.....	14
	Colijnsplaat.....	16
	Colijnsplaat – perceel blauw achter de begraafplaats.....	18
	Colijnsplaat – perceel rood naast de begraafplaats.....	20
	Kamperland.....	22
	Kats.....	24
	Kortgene.....	26

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doel

Het bestuur van de gemeente Noord-Beveland heeft gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een natuurbegraafplaats in gemeente Noord-Beveland. Zo mogelijk wordt dit gerealiseerd op één van de bestaande begraafplaatsen. Het doel van deze verkenning is inzicht krijgen in de haalbaarheid, de voorwaarden en de mogelijke (financiële) consequenties.

1.2. Totstandkoming

Er is ten behoeve van deze verkenning gebruik gemaakt van:

- Gegevens van het aantal uitgegeven graven en nog vrij beschikbaar grafruimte uit het beheersysteem Key2begraven.
- Rapport 'Toekomstbestendig begraven in Noord-Beveland', kenmerk 19-1091, 11 januari 2020, KYBYS.
- Website BRANA, de branchevereniging voor echte natuurbegraafplaatsen in Nederland.
- Het provinciaal beleid (natuur)begraafplaatsen.

Er is in deze fase van het onderzoek geen onderzoek gedaan naar aanvullende potentiële locaties voor een natuurbegraafplaats buiten de contouren van de huidige begraafplaatsen in de gemeente, behoudens een aantal mogelijke aangrenzende locaties aangedragen door de gemeente Noord-Beveland. Er is ook geen onderzoek gedaan naar de specifieke behoefte of potentiële populariteit van een natuurbegraafplaats in de gemeente Noord-Beveland. Evenmin hebben gesprekken plaatsgevonden met eventuele initiatiefnemers of belanghebbenden.

2. Context

In dit hoofdstuk is achtergrondinformatie gegeven over natuurbegraafplaatsen in het algemeen en in provincie Zeeland in het bijzonder. Daarnaast is een aantal voorwaarden opgenomen waaronder op natuurlijke wijze wordt begraven.

2.1. Wat is een natuurbegraafplaats?

Sinds enkele jaren is in Nederland de behoefte om op een natuurbegraafplaats te worden begraven sterk toegenomen. De meeste Nederlandse natuurbegraafplaatsen zijn particulier en voorzien in de behoefte om in een natuurlijke, groene, omgeving (bos of heide) te worden begraven. Deze behoefte wordt (mede) beïnvloed door traditie, cultuur en religieuze overwegingen. Deze behoefte sluit daarnaast veelal meer aan met de redenen om te willen worden gecremeerd dan 'traditioneel' begraven. Dit komt omdat er gelijkenis is met de argumenten voor cremieren, te weten de achterblijvers niet willen belasten met de langdurige zorg voor een graf en de lagere kosten. Er is geen definitie van een natuurbegraafplaats, maar enkele veel voorkomende kenmerken van het gebruik en de inrichting zijn:

- Verbondenheid met de natuur, de beleving dat het lichaam wordt 'teruggegeven aan de natuur'. Daarmee is er impliciet de behoefte en de verwachting dat het graf niet wordt geruimd.
- Een beoogde minimale impact op het milieu en een sober graf. Het graf en de grafbedekking zijn daarom zo eenvoudig mogelijk en biologisch afbreekbaar, zoals het gebruik van alleen een lijkwade of rieten 'mand' en een onbehandelde boomschijf als grafmarkering.
- Het terrein wordt extensief onderhouden, waardoor een verwilderde, natuurlijke uitstraling blijft bestaan en de omgeving een positieve bijdrage levert aan de biodiversiteit. Om deze reden zijn de graven zoveel mogelijk vrij gepositioneerd en doorgaans alleen 1-diep.
- Meer dan op een conventionele begraafplaats is er de behoefte aan een rustige omgeving met zo weinig mogelijk omgevingsgeluid.

Nadelen van een natuurbegraafplaats zijn dat deze veelal een groot oppervlak vereisen, zeker wanneer deze na verloop van tijd wordt uitgebreid omdat de graven (in beginsel) niet worden geruimd. Daarnaast moet de bestemming van het grondgebruik daarop zijn afgestemd en is er negatieve impact op de (kwaliteit van de) ongestoorde bodem.

2.2. Wat is natuurlijk begraven op een conventionele begraafplaats?

Een goed alternatief voor een natuurbegraafplaats is het gebruik maken van structurele leegstand op een bestaande (conventionele) begraafplaats. Dit kan een gemeentelijke, kerkelijke of andere particuliere begraafplaats zijn. De gemeentelijke begraafplaatsen in Nederland worden, als gevolg van de sterk toegenomen populariteit van cremieren, in toenemende mate geconfronteerd met structureel lege grafvelden. Deze kunnen worden ingericht en gebruikt voor natuurlijk begraven. Het deel op de begraafplaats voor natuurlijk begraven wijkt dan af van het huidige traditionele aanbod op de gemeentelijke begraafplaatsen, wat doorgaans bestaat uit een herkenbaar repeterend patroon van strakke rijen graven en grafstenen. Natuurlijk begraven is dan een aanvulling op de bestaande situatie

en een uitbreiding van het aanbod in de dienstverlening. Bovendien wordt daarmee invulling gegeven aan duurzaam grondgebruik. Een apart 'natuurvak' maakt regulier onderdeel uit van de te exploiteren en beheren gemeentelijke begraafplaats, de bestemming hoeft daarvoor niet te worden gewijzigd en de bodem is naar verwachting al geschikt voor dit gebruik. Tot slot biedt de ombouw van een (leeg) conventioneel grafvak tot natuurvak veel kansen om invulling te geven aan nu belangrijke thema's als klimaatadoptie en het tegengaan van hittestress.

2.3. Natuurbegraafplaatsen in provincie Zeeland

Op dit moment zijn er ongeveer 25 natuurbegraafplaatsen in Nederland. Er zijn geen natuurbegraafplaatsen in provincie Zeeland. De dichtstbijzijnde natuurbegraafplaatsen zijn Zomerlanden in Heinenoord en Huis ter Heide in De Moer. Uit een digitale rondgang is daarop het volgende aan te vullen:

- Er is momenteel een ontwikkeling gaande om op eigen grond een particuliere natuurbegraafplaats in Axel (gemeente Terneuzen) te realiseren door firma Jacobs Tuinaanleg.
- In 2020 was sprake van een particulier initiatief in de gemeente Veere om een natuurweiland ten oosten van camping De Veerse Dam te gebruiken als natuurbegraafplaats. De gemeente Veere heeft geen medewerking verleend omdat de locatie in Natura 2000 gebied ligt en te klein is voor een dergelijke functie. Het initiatief heeft geen doorgang gevonden.
- Het Zeeuws Landschap heeft (mogelijk omstreeks 2011) architectenbureau Vollmer + Partners opdracht verleend een studie te doen naar het herinrichten van 'een bijzonder perceel'. Er is daarvoor door het bureau een natuurbegraafplaats ontworpen. Deze is niet gerealiseerd.

2.4. Mogelijke voorwaarden

Hieronder is een aantal mogelijke voorwaarden opgenomen om op natuurlijke wijze te worden begraven. Het doel hiervan is om zoveel mogelijk te voorkomen dat de bodem verontreinigd of belast raakt. Deze voorwaarden kunnen worden opgenomen in de gemeentelijke regelgeving en aan uitvaartondernemers, rechthebbenden en belangstellenden worden meegegeven. Opgemerkt wordt dat er vanuit moet worden gegaan dat deze voorwaarden door de rechthebbenden en nabestaanden als vanzelfsprekend worden beschouwd, passend bij de argumenten en wensen om op natuurlijke wijze te worden begraven. Dit betekent dat er niet (of zeer beperkt) moet worden ingestoken op handhaving van deze voorwaarden.

- Grafmarkeringen zijn van organische, onbehandelde en inheemse materialen. De gemeente kan deze ter beschikking stellen. Bijvoorbeeld hout van een boom die in de buurt van de begraafplaats is gekapt. Rechthebbenden kunnen wel in de gelegenheid worden gesteld om de grafmarkering na verloop van tijd te vervangen, wanneer deze (bijna) is verteerd.
- Er worden geen kaarsen, versierde steentjes, bloemen, planten, knuffels, foto's en dergelijken bij het graf achterlaten. Na de uitvaart worden deze door de beheerder verwijderd. De beheerder kan deze eventueel later door de nabestaanden laten ophalen. Bloemen en planten zijn namelijk veelal bespoten met bestrijdingsmiddelen.
- De nabestaanden onderhouden het graf niet. Ook het 'onkruid' wordt niet door hen verwijderd.
- Er vinden geen bovengrondse as-verstrooiingen plaats.

- Er wordt bij voorkeur niet begraven in een kist, maar met behulp van een draagplank of mand. Deze materialen zijn niet uitgerust met (binnen)bekleding.
- Het stoffelijk overschot draagt bij voorkeur zo weinig mogelijk kleding en geen schoenen. Een wade is een goed alternatief.
- Het stoffelijk overschot draagt geen sieraden en er worden aan haar/ hem geen aandenken meegegeven.
- Aan de familie wordt ter overweging meegegeven om lichaamsvreemde materialen te laten verwijderen, zoals een kunstgebit, metalen pennen, amalgaanvullingen en protheses.

2.5. Juridisch en ruimtelijk kader

Het juridisch kader wordt gevormd door:

- De Wet op de lijkbezorging.
- Het Besluit op de lijkbezorging (een AMvB).
- De Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Noord-Beveland houdende regels omtrent begraafplaatsen (Beheersverordening).
- Het Uitvoeringsbesluit met uitwerking door het college van de nadere regels van de verordening.
- De Verordening lijkbezorgingsrechten van de gemeente Noord Beveland.
- Het provinciaal ruimtelijk beleid: De provincie Zeeland heeft geen specifiek (natuur)begraafplaatsenbeleid. Wel stelt de provincie als beperking dat het buiten de bebouwde kom niet mogelijk is om een (natuur)begraafplaats te realiseren in bestaande natuur, in nieuwe natuur of in grondwaterbeschermingsgebieden. Deze beperkingen zijn vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening.

3. Raming aantal begravingen

In dit hoofdstuk is een inschatting gedaan van het aantal begravingen per jaar op een natuurvak in Noord-Beveland. Deze is mede gebaseerd op gegevens van het CBS, het gerealiseerd aantal begravingen op de vijf gemeentelijke begraafplaatsen en de algemene populariteit van natuurbegraafplaatsen in Nederland.

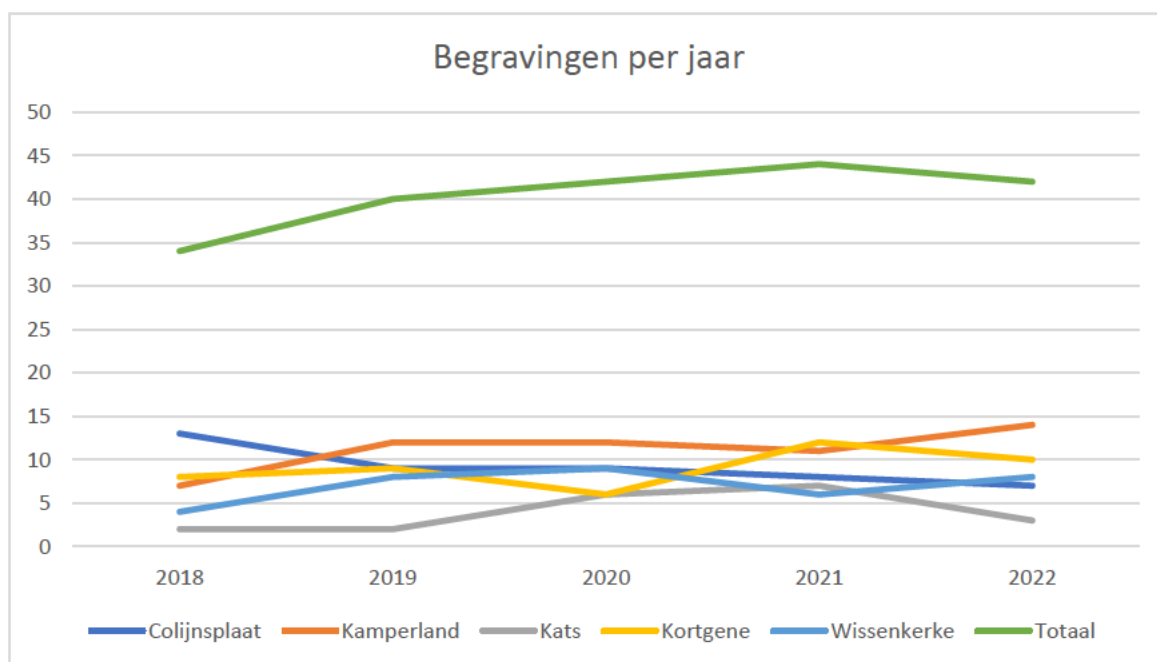
3.1. Overlijdens gemeente Noord-Beveland

Op basis van informatie van het CBS overlijden per jaar gemiddeld 90 inwoners van de gemeente Noord-Beveland. Hieronder zijn de jaarlijkse aantallen weergegeven. De piek van 2021 kan mogelijk worden verklaard door COVID-19. Het CBS verwacht een krimp van het aantal inwoners in de gemeente (thans circa 7.880) tot circa 7.200 in de periode 2045 - 2050. Er zullen dan naar verwachting gemiddeld circa 80 inwoners per jaar overlijden. Dat is dus minder dan nu.

3.2. Gebruik gemeentelijke begraafplaatsen

Begravingen

Op de vijf gemeentelijke begraafplaatsen van Noord-Beveland hebben in de periode 2018 t/m 2022 per jaar totaal gemiddeld 40 begravingen in algemene en particuliere graven plaatsgevonden. De begravingen zijn allemaal één-diep. Het aantal van 40 begravingen per jaar is in deze vijfjarige periode redelijk gelijkmatig per jaar verdeeld. In de onderstaande grafiek is het jaarlijks aantal begravingen op de vijf gemeentelijke begraafplaatsen en het totaal weergegeven.

Grafiek 1: aantal begravenissen per begraafplaats en totaal, in 2018 t/m 2022

Wanneer dit gemiddelde wordt vergeleken met het aantal begravingen in de voorafgaande periode 2014 t/m 2018, dan is er sprake van een lichte afname, van circa 45 begravingen naar de hierboven genoemde 40 begravingen per jaar. Op basis van de verwachte krimp (volgens het CBS), zal het aantal begravingen per jaar in de toekomst verder afnemen. Op basis van het aantal begravingen tot nu toe in 2023 (peildatum oktober 2023) wordt deze verwachte afname vooralsnog bevestigd. We verwachten in 2023 vooralsnog circa 36 begravingen op de gemeentelijke begraafplaatsen Noord-Beveland. Daarnaast zijn er in oktober 2023 op de vijf gemeentelijke begraafplaatsen samen 11 graven gereserveerd voor een toekomstige begraving¹.

As bijzettingen

Naast de genoemde (kist) begravingen worden er ook urnen geplaatst. Van 2014 t/m 2018 zijn er op de gemeentelijke begraafplaatsen Noord-Beveland gemiddeld 0,6 urnen per jaar bijgezet. In de periode 2018 t/m 2022 is dit toegenomen naar gemiddeld 3,2 urnen per jaar. De toename wordt verklaard door de landelijke toename in de behoefte om te worden gecremeerd. Daarom wordt onder gelijkblijvende omstandigheden verwacht dat dit aantal in de komende jaren zal toenemen, al blijft daarbij sprake van een laag aantal in absolute zin. Anderzijds is in paragraaf 2.1 opgenomen dat natuurbegraven 'concurrereert' met cremieren. Dit betekent dat bij de mogelijkheid op natuurbegraven in Noord-Beveland het aantal as-bestemmingen in de gemeente zou kunnen afnemen.

3.3. Gebruik natuurbegraafplaatsen in Nederland

Hieronder is grafisch inzichtelijk gemaakt wat het gebruik van de natuurbegraafplaatsen in Nederland is. In de grafiek zijn twee gegevens weergegeven:

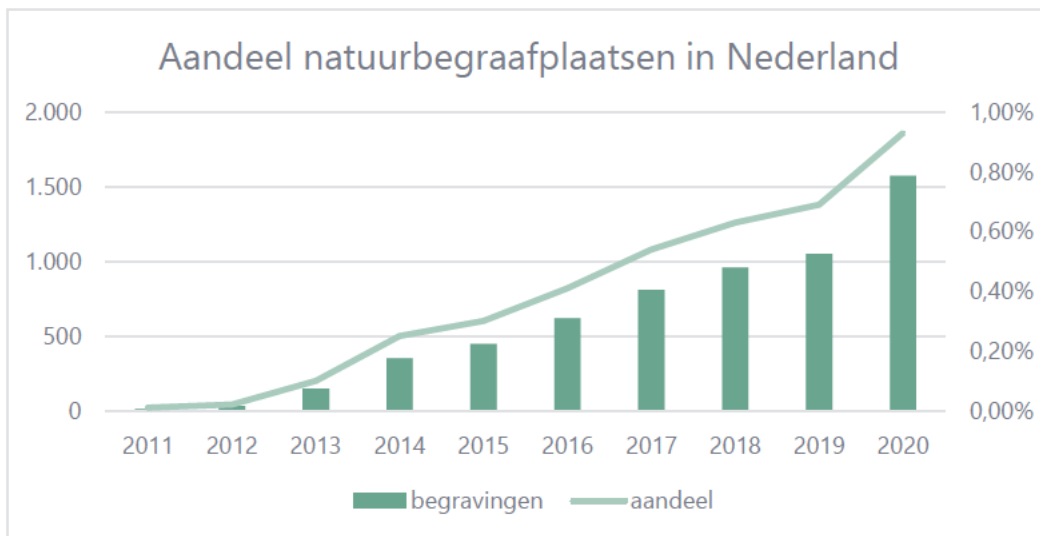
- Het jaarlijks aantal begravingen op alle (nu circa 25) natuurbegraafplaatsen in Nederland. Dit is gegroeid van tien in 2011 tot 1.572 in 2020.
- Het aandeel van deze hoeveelheden in vergelijking tot alle (reguliere) begraafplaatsen in Nederland. Dit aandeel is gegroeid van 0,01% in 2011 tot 0,93% in 2020.

Hieruit volgt dat op nationaal niveau in absolute zin het aantal begravingen op een natuurbegraafplaats (nog steeds) verwaarloosbaar klein is, maar gelijktijdig is er duidelijk sprake van een groeiende belangstelling.

---

¹ Het is niet mogelijk om in het digitale begraafplaatsadministratiesysteem met terugwerkende kracht te herleiden of een graf in een voorgaand jaar de status 'reservering' had en waar nu in is begraven.

Grafiek 2: absoluut en relatief aantal begravingen op een natuurbegraafplaats in Nederland (bron: website BRANA)

3.4. Potentie gebruik natuurvak

Om inzicht te krijgen in het potentieel aantal begravingen op een natuurvak op een reguliere gemeentelijke begraafplaats op Noord-Beveland, is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten, gegevens en verwachtingen:

Basis

- Momenteel is het aandeel van het gebruik van een natuurbegraafplaats in Nederland circa 1%. Voor het gebruik van de beschikbare natuurvakken op de reguliere begraafplaatsen zal dat aandeel naar verwachting om en nabij hetzelfde zijn.
- Dat betekent in beginsel dat op Noord-Beveland het theoretisch aantal begravingen op een natuurvak (1% van 40) 0,4 per jaar zal zijn.

Beperkende factoren

Het aantal kan om de volgende redenen afnemen:

- Om culturele, religieuze en historische redenen zal er - zeker in het begin - enige terughoudendheid zijn onder de inwoners van Noord-Beveland.
- Waarschijnlijk laat een deel van de inwoners zich hoe dan ook in de eigen kern begraven. Daar verandert een natuurvak op een begraafplaats in een andere kern in de gemeente niets aan.
- Een lange termijn grafmest zal weliswaar als aantrekkelijk kunnen worden ervaren, maar een bijpassend tarief kan als (te) hoog en daarom financieel niet haalbaar worden ervaren.

Stimulerende factoren

Het aantal kan om de volgende redenen toenemen:

- De belangstelling en daarmee het gebruik zal naar verloop van tijd, zodra duidelijk is dat de mogelijkheid er is hoe het er uitziet, toenemen.
- Omdat er (nog) geen natuurbegraafplaatsen in Zeeland zijn, kan het belangstellenden van buiten de gemeente aantrekken.

- Ook de mensen die niet primair voor een natuurvak kiezen, omdat zij de uitstraling en sfeer juist niet aantrekkelijk vinden, zouden mogelijk toch hier willen worden begraven vanwege de lange(re) grafstertmijn en het minimale onderhoud door de nabestaanden aan de grafbedekking.
- Er kan mogelijk een beperkte verschuiving van het gebruik van algemene graven en de wens om te worden gecremeerd als alternatieven op de reguliere particuliere grondgraven en asbestemmingen, naar natuurgraven plaatsvinden.

Overige factoren

De overige factoren die een rol spelen bij het gebruik van een natuurvak zijn:

- De locatie.
- De inrichting, uitstraling, sfeer en ligging ten opzichte van de directe omgeving.
- De bekendheid (communicatie).
- De tariefstelling.

Wanneer de beperkende, stimulerende en overige factoren gevoelsmatig worden verwerkt in de basisberekening, dan is er de volgende verwachting voor het gebruik van een natuurvak op (of grenzend aan) een gemeentelijke begraafplaats op Noord-Beveland:

- in de eerste jaren een beperkt gebruik van gemiddeld één begraafing per jaar;
- in de navolgende jaren een toename tot gemiddeld drie begravingen per jaar.

4. Potentieel geschikte locaties

4.1. De gemeentelijke begraafplaatsen

In Noord-Beveland zijn er de volgende gemeentelijke begraafplaatsen:

1. Begraafplaats Wissenkerke (aan de Dorpsdijk).
2. Begraafplaats Colijnsplaat (aan de Havelaarstraat).
3. Begraafplaats Kamperland (aan de Veerweg).
4. Begraafplaats Kats (aan de Noordlangeweg).
5. Begraafplaats Kortgene (aan de Hoofdstraat).

Naast de hierboven genoemde bestaande begraafplaatsen is er, op basis van een eerste verkenning uitgevoerd door de gemeente, eventueel de mogelijkheid om voor natuurlijk begraven gebruik te maken van:

- Een tweetal gemeentelijke percelen grenzend aan begraafplaats Colijnsplaat. Deze twee percelen liggen tussen de begraafplaats en het oppervlaktewater van de Valkreek en zijn in dit onderzoek aangeduid als 'blauw' en 'rood'.
- Een gemeentelijk perceel grenzend aan begraafplaats Kortgene. Dit perceel is thans in gebruik als bedrijventerrein (loods) en in 2022 door de gemeente gekocht om in de toekomst daarmee deze begraafplaats uit te kunnen breiden. Het perceel heeft nog niet de bestemming begraafplaats.

4.2. Beoordelingscriteria

Om de mogelijke locaties te kunnen beoordelen of ze geschikt zijn (te maken) voor natuurbegraven, is een aantal criteria opgesteld. Deze zijn hieronder benoemd en toegelicht.

1. **Capaciteit: is er voldoende ruimte om natuurlijk begraven mogelijk te maken?**

Het natuurrak dient voldoende begraafcapaciteit te hebben, in aansluiting op de maatschappelijke behoefte. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met de tijdsfactor, het aantal jaren waarin het vak zich vult met graven. Voor een graf op een reguliere begraafplaats wordt gemiddeld 6 á 7 m² bruto gerekend. Met bruto wordt bedoeld dat dit inclusief de algemene delen als groen en paden is. Voor een graf op een natuurrak dient enerzijds met een groter netto oppervlak per graf te worden gerekend (de graven liggen namelijk minder dicht op elkaar en 'minder efficiënt' in een vak), maar anderzijds zijn er minder algemene delen, zoals paden en afscheidingen. Daarom hanteren we gemiddeld 8 m² per graf.

2. **Grondwater: is de bodem voldoende droog om hierin te kunnen begraven?**

De landelijke regelgeving is er op gericht dat een lijk goed ontbindt (verteert). Daarom mag het niet structureel in het (grond)water zijn begraven. De richtlijn is dat het minstens 0,3 meter boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) is begraven. Een incidentele fluctuatie

waarbij het lijk tijdelijk toch in het grondwater ligt is niet bezwaarlijk. De volgende concrete afstanden zijn van toepassing:

- o één-diep begraven: de GHG dient minstens 1,35 beneden maaiveld te liggen;
- o twee-diep begraven: de GHG dient minstens 2,05 beneden maaiveld te liggen.

3. Omgeving: is de omgeving (visueel en akoestisch) passend voor het gebruik?

De sfeer van een natuurvak is belangrijk. Het moet invulling geven aan het doel van de belangstellenden en nabestaanden om verbondenheid met de natuur te ervaren en dat eventueel een spirituele betekenis aan de locatie en het begraven kan worden gegeven. Dit criterium behoeft geen technisch onderzoek, maar is op basis van gevoel en beleving beoordeeld. Zo is het vanzelfsprekend dat lawaai en/ of een dichte bebouwing op korte afstand hier niet positief aan bijdragen.

4. Inrichting: is het eenvoudig om het terrein in te richten voor het beoogde gebruik?

Met dit criterium wordt beoogd dat er geen hoge investeringen zijn verwacht of langdurende processen moeten worden doorlopen om de locatie te laten voldoen aan het doel en de verwachtingen. Aandachtspunten hierbij zijn de parkeercapaciteit en een 'afscheidspek'. Mensen die voor een natuurgraf kiezen, vinden afscheid nemen in een meer natuurlijke omgeving (dan een traditioneel rouwcentrum) veelal ook belangrijk. Op veel natuurbegraafplaatsen zijn daarom bijpassende afscheidsruimtes gemaakt. Dit kunnen afscheidsruimtes zijn die bestaan uit bijvoorbeeld een tipitent, een buitenruimte met houten bankjes of een kleine ruimte gebouwd van natuurlijke materialen.

5. Bestemming: komt de bestemming overeen met het gebruik?

De bestemming van de grond dient overeenkomstig het doel om te begraven te zijn. Mogelijk dient daarom een procedure tot bestemmingsplanwijziging te worden doorlopen.

6. Financiële consequentie: wat zijn de te verwachten inkomsten en uitgaven?

Per potentiële locatie is berekend hoeveel graven er als natuurlijk begraven kunnen worden uitgegeven. Hierbij is het uitgangspunt dat alle graven in gebruik worden genomen. Voor de berekening is uitgegaan van:

- o Eenpersoonsgraven;
- o Graftermijn 50 jaar;
- o Huidige tarief voor 25 jaar € 1.210 x 2 = € 2.420;
- o Huidig tarief voor begraven € 605;
- o Inkomsten per graf € 3.025;
- o Geen tarief voor plaatsen gedenkteken.

4.3. Beoordeling

De mogelijke locaties, behalve het aangekochte perceel met loods naast begraafplaats Kortgene, zijn beoordeeld op deze criteria. Er is – behalve voor de financiële consequentie - gebruik gemaakt van een puntensysteem: hoe meer punten hoe geschikter de locatie. De puntensystematiek is als volgt:

0 punten = geen / niet / laag

1 punt = weinig / matig / enigszins

2 punten = goed / gunstig

Het perceel naast de begraafplaats Kortgene is (nog) niet getoetst op deze criteria. Er is namelijk nog te weinig bekend of (en wanneer) de locatie de bestemming begraafplaats krijgt, wat de bodemgesteldheid is (na eventuele sanering), wat de gevoelens van een (natuur)begraafplaats van de direct aanwonenden zal zijn en welk visueel en akoestisch effect deze omgeving zal hebben op deze mogelijke uitbreiding.

Hieronder zijn de beoordelingen samengevat in een tabel.

	Wissenkerke	Colijnsplaat	Colijnsplaat blauw	Colijnsplaat rood	Kamperland	Kats	Kortgene
Capaciteit- vrij grafveld	2	2	1	2	1	0	0
Capaciteit- afscheidsruimte	1	2	0	2	1	0	0
Grondwater	1	1	1	1	1	1	1
Omgeving- visueel aantrekkelijk	1	2	2	2	1	2	0
Omgeving- akoestiek	1	2	2	2	1	2	1
Omgeving- parkeermogelijkheid	0	1	1	1	0	0	0
Inrichting	1	2	2	2	1	1	0
Bestemming	2	2	2	0	2	2	2
Percentage te maken kosten	2	1	0	1	1		
Totaal aantal punten	11	15	11	13	9	8	4
Oppervlakte in m ²	2800	1075	950	2200	1670		
Aantal natuurgraven	350	134	118	275	208		
Globale inkomsten (grafveld vol)	€ 1.058.750	€ 405.350	€ 356.950	€ 831.875	€ 629.200	nvt	nvt
Globale kosten	€ 60.000	€ 55.000	€ 75.000	€ 80.000	€ 40.000		
Percentage te maken kosten	5,67%	13,57%	21,01%	9,62%	6,36%		

Tabel 1: samenvatting punten- en financiële beoordeling per mogelijke locatie voor een natuurvak

De uitgebreide beoordelingen zijn in bijlage A opgenomen. Daarin is onder meer per begraafplaats weergegeven wat het gemiddeld aantal nieuwe grafuitgiftes per jaar is, in de periode 2018 t/m 2022. Dit is namelijk een indicatie van de potentiële 'verschuiving' van traditioneel begraven naar begraven op een natuurvak. Deze informatie is verkregen uit de begraafplaatsadministratie van de gemeente.

4.4. Conclusie

Uit de beoordeling komt de huidige begraafplaats Colijnsplaat als meest gunstige naar voren. Er is daar voldoende capaciteit op grafveld Z en de omgeving is geschikt voor natuurbegraven. Verder zijn voor deze locatie, op basis van deze eerste verkenning, geen hoge investeringen vereist.

Wanneer er bedenkingen zijn bij de locatie Colijnsplaat en de daarnaast gelegen percelen, dan zou de gemeente Wissenkerke in overweging kunnen nemen.

Naast de locatiekeuze is er een aanvullend aantal aspecten waar de gemeente rekening mee moet houden, zoals de termijnen voor grafuitgifte, het uitgiftebeleid en de inrichting. De beheersverordening, het uitvoeringsbesluit en de tarieventabel dienen hierop te worden geactualiseerd. Daarnaast is het belangrijk dat er een goede communicatie is naar de inwoners en de uitvaartondernemers over deze nieuwe mogelijkheid.

5. Hoe verder?

5.1. Politiek-bestuurlijk

Met deze verkenning kunt u de volgende stappen zetten in de politiek-bestuurlijke besluitvorming. KYBYS kan het rapport desgewenst toelichten tijdens een overleg met de wethouder of aan de raad tijdens een informatieavond. Ook kunnen wij helpen bij het opstellen van college- of raadsvoorstellen. Hiermee kunnen we als onafhankelijke partij het politieke proces ondersteunen.

5.2. Technisch

Indien de gemeente ervoor kiest een natuurdeel aan te gaan bieden op een van haar begraafplaatsen is het belangrijk dat dit deel goed wordt ingericht. De technische voorwaarden zijn belangrijk. KYBYS kan u ondersteunen bij de uitvoering van de plannen door het maken van inrichtingstekeningen tot het aanbesteden van het werk.

5.3. Voorwaarden

Een natuurbegraafplaats heeft andere voorwaarden of regels waaraan moet worden voldaan. Er dient een keuze te worden gemaakt uit graftermijnen of wie er gebruik van mag maken. Meestal worden er langere graftermijnen aangeboden op een natuurbegraafplaats. Het tarief dat hiermee samenhangt dient opgenomen te worden in de tarieventabel. Een voorwaarde kan ook zijn dat alleen inwoners van Noord-Beveland gebruik mogen maken van de begraafplaats. Het voordeel hiervan is dat er dan alleen mensen uit de gemeente begraven worden en er een verbondenheid ontstaat. Een nadeel hiervan is dat er minder mensen begraven worden. De gekozen voorwaarden dienen opgenomen te worden in de beheersverordening en het uitvoeringsbesluit.

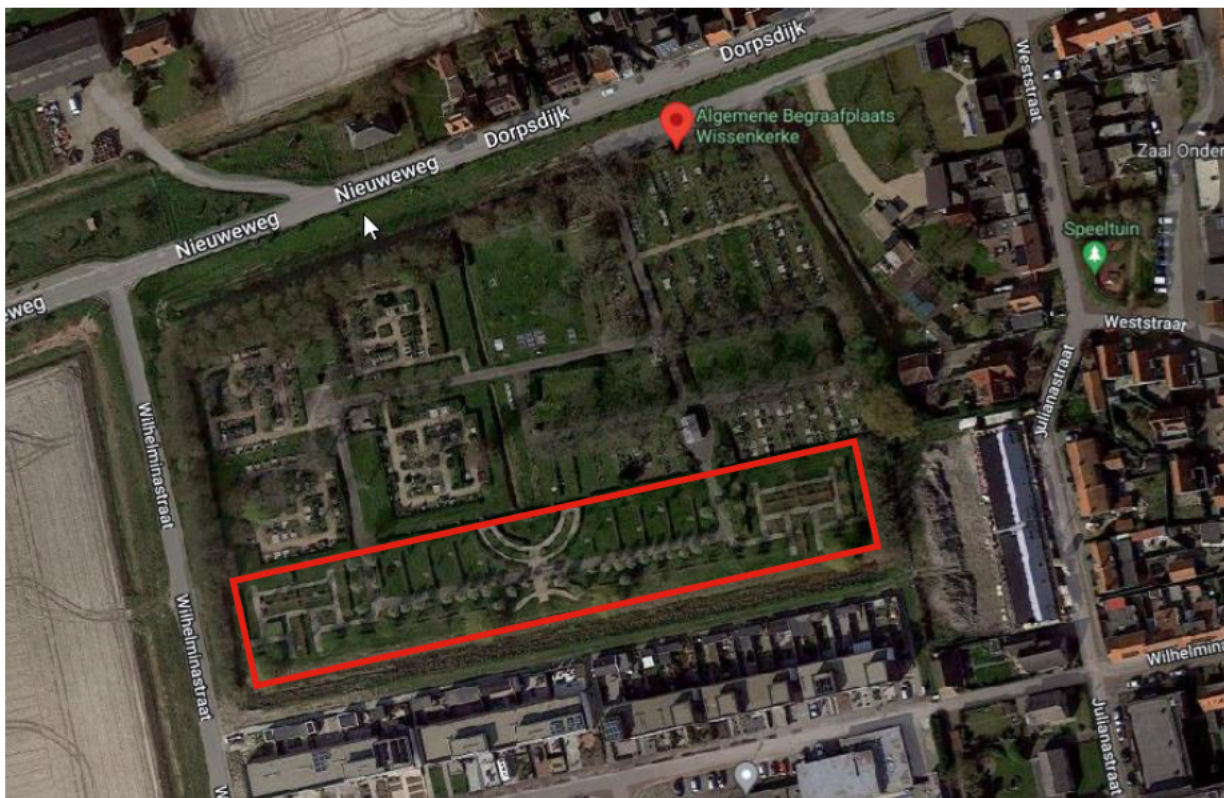
5.4. Communicatie

Uiteraard willen we dat men gebruik maakt van het natuurdeel. Dit betekent dat er goed gecommuniceerd moet worden naar de uitvaartondernemers, bijvoorbeeld door ze uit te nodigen voor een informatieochtend. Men dient goed op de hoogte te zijn van de regels en voorwaarden, want zij communiceren dit naar families.

Daarnaast is het ook belangrijk dat de inwoners van Noord-Beveland op de hoogte worden gesteld. Dit kan door communicatie uitingen in het Gele Krantje of de Peelanders. Ook via website en socials kan hier over gecommuniceerd worden.

Bijlage A. Beoordeling per begraafplaats

Wissenkerke

Capaciteit

Volgens de administratie zijn er 447 particuliere graven vrij. Deze vrije graven zijn echter verspreid over de begraafplaats. Jaarlijks worden er circa 2 nieuwe particuliere graven uitgegeven. Er is een mogelijkheid om een afscheidsruimte te maken. In het rood omkaderde deel zijn er nog geen graven uitgegeven. Dit deel kan omgevormd worden naar natuurbegraven. De oppervlakte is circa 2.800 m². Met een brutografoppervlak van 8 m² kunnen hier circa 350 graven gerealiseerd worden.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op deze begraafplaats. Het grondwaterpeil is te hoog om twee-diepe graven uit te geven.

Omgeving

De begraafplaats is gelegen in het centrum van Wissenkerke. Om de begraafplaats heen zijn woningen gesitueerd. Er is geen aparte parkeergelegenheid voor de begraafplaats.

Inrichting

De begraafplaats is ingericht op het traditioneel begraven, met vakken, rijen en verharde paden.

Bestemming

De begraafplaats valt onder het bestemmingsplan 'bebouwde Kom Wissenkerke 2018' en heeft een dubbele bestemming:

- Enkelbestemming Maatschappelijk:
De gronden zijn bestemd voor educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen alsmede voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening. Deze gronden zijn mede bestemd voor tuinen, erven, paden, groen, water, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.
- Dubbelbestemming Archeologie 2:
De gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor doeleinden ter bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 2 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Financiële consequentie

De globale doorrekening op hoofdlijnen voor het gebruik van grafvak Z voor natuurgraven is als volgt:

Baten:

- 350 graven * € 3.025 = € 1.058.750

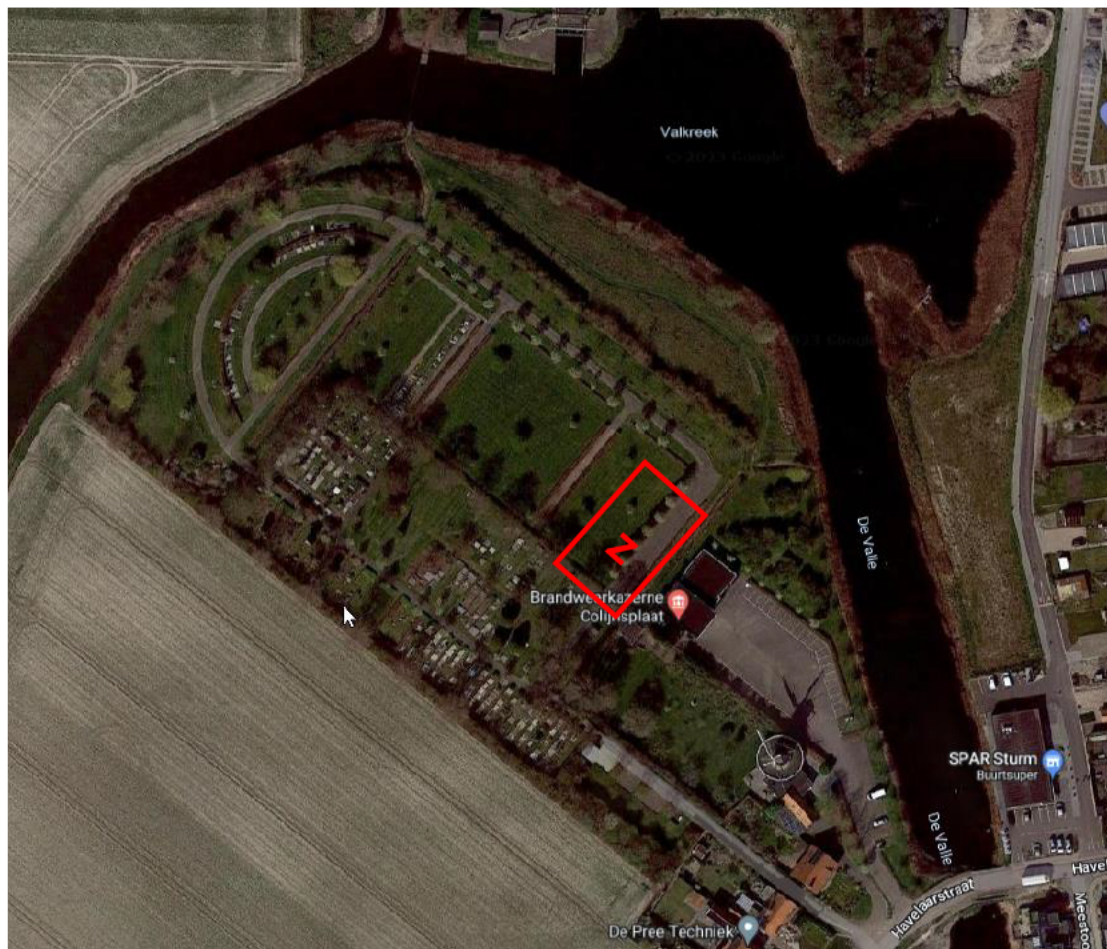
Eenmalige kosten:

- Inrichting € 25.000 tot € 50.000
- GPS meetsysteem € 5.000 tot € 10.000

Conclusie

Deze begraafplaats is zeer geschikt om natuurlijk begraven in een grafvak aan te gaan bieden.

Colijnsplaat

Capaciteit

Volgens de administratie zijn er 1.350 graven vrij. Dit zijn algemene en particuliere graven. Op bovenstaande plattegrond is duidelijk te zien dat er verschillende velden nog leeg zijn. Er worden jaarlijks gemiddeld 3 nieuwe particuliere graven uitgegeven. Grafvak Z heeft een oppervlakte van circa 1.075 m². Met een bruto grafoppervlakte van circa 8 m² per graf kunnen hier dan circa 134 natuurgraven komen. Daarnaast is er de mogelijkheid om een afscheidruimte voor natuurlijk begraven te maken.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op deze begraafplaats. Het grondwaterpeil is te hoog om twee-diepe graven uit te geven.

Omgeving

De begraafplaats ligt aan de rand van het dorp. Aan de voorzijde is weliswaar de brandweer gesitueerd maar de begraafplaats ademt rust en ruimte uit. Er is parkeergelegenheid bij de ingang van de begraafplaats en bij de brandweerkazerne.

Inrichting

Er is een hoofdstructuur zichtbaar met verharde hoofdpaden. Het gedeelte dat nog niet wordt gebruikt is nog niet ingericht, en bestaat voornamelijk uit gras. Indien hier natuurlijk begraven wordt aangeboden zijn er minimale middelen nodig om de inrichting aan te passen.

De natuurlijke graven zijn, in tegenstelling tot de traditionele graven, moeilijker te traceren. Er is een mogelijkheid om de graven met GPS in te meten, waarna ze in de toekomst makkelijker te vinden zijn.

Bestemming

De begraafplaats valt onder het bestemmingsplan 'bebouwde Kom Colijnsplaat 2022' en heeft een dubbele bestemming:

- Enkelbestemming Maatschappelijk:
De gronden zijn bestemd voor: educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen alsmede voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beschermd dorpsgezicht' tevens voor het behoud, herstel en versterken van de cultuurhistorische waarden van het beschermd dorpsgezicht. Deze gronden zijn mede bestemd voor tuinen, erven, paden, andere verhardingen, groenvoorzieningen, water, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, speelvoorzieningen, nutsvoorzieningen, afvalverzamelvoorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.
- Dubbelbestemming – Archeologie 4:
De grond is mede bestemd voor bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 4 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Financiële consequentie

De globale doorrekening op hoofdlijnen voor het gebruik van grafvak Z voor natuurgraven is als volgt:

Baten:

- 134 graven * € 3.025 = € 405.350

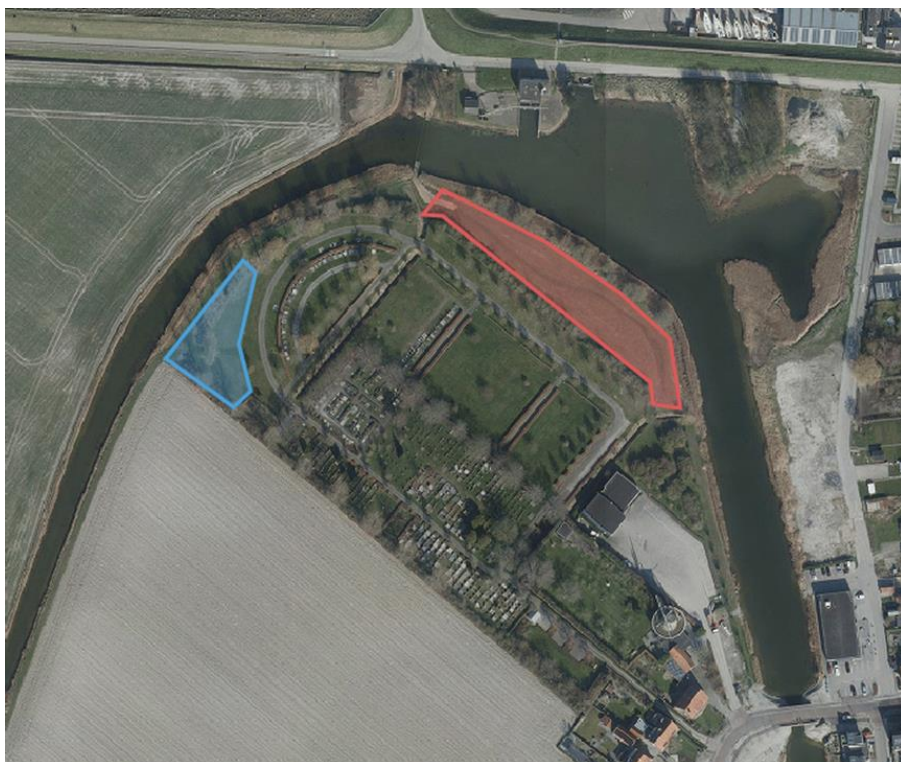
Eenmalige kosten:

- Inrichting € 25.000 tot € 45.000
- GPS meetsysteem € 5.000 tot € 10.000

Conclusie

Grafvak Z op begraafplaats Colijnsplaat scoort het meest gunstig om in te richten en te gebruiken als natuurvak. Dit komt door de ligging, inrichting en capaciteit. Daarnaast zijn er procentueel gezien weinig investeringen benodigd.

Colijnsplaat – perceel blauw achter de begraafplaats

Oppervlakte

Het blauwe deel is circa 950 m² groot. Uitgaande van een bruto grafoppervlak van 8 m² kunnen hier dan circa 118 graven worden gecreëerd. Omdat het perceel achteraan op de begraafplaats ligt, is een afscheidsruimte op deze locatie niet voor de hand liggend.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op de gemeentelijke begraafplaats. Het grondwaterpeil is daar te hoog om twee-diep graven uit te geven. Het blauwe deel is wel dichterbij de Valkreek. Er is niet onderzocht hoe hoog het waterpeil hier is en of deze veel fluctueert.

Omgeving

Dit deel ligt achter de huidige begraafplaats aan het water. De omgeving is zeer natuurlijk en er is geen bebouwing in de buurt.

Inrichting

Dit perceel is nu niet in gebruik. De inrichting is nu heel natuurlijk. Toch zullen er wel enkele aanpassingen vereist zijn, zoals een toegangsweg en een (on)verhard pad.

De natuurlijke graven zijn, in tegenstelling tot de traditionele graven, moeilijker te traceren. Er is een mogelijkheid om de graven met GPS in te meten, waarna ze in de toekomst makkelijker te vinden zijn.

Bestemming

Het blauw gemarkeerde perceel heeft dezelfde bestemming als de bestaande begraafplaats Colijnsplaat (conform Bestemmingsplan "Bebouwde Kom Colijnsplaat" van 2022). De twee bestemmingen van deze locatie zijn:

- Enkelbestemming: Maatschappelijk.
De grond is mede bestemd voor tuinen, erven, paden, andere verhardingen, groenvoorzieningen, water, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, speelvoorzieningen, nutsvoorzieningen, afval-inzamelvoorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.
- Dubbelbestemming: Archeologische waarde 4.
De grond is mede bestemd voor bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 4 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Omdat dit terreindeel dezelfde bestemming (Maatschappelijk) heeft als de bestaande naastgelegen begraafplaats, lijkt een eenvoudige toets te volstaan. Er is wel een aandachtspunt voor de dubbelbestemming archeologie, gelet op de noodzakelijke graafwerkzaamheden ten behoeve van begraven.

Financiële consequentie

De globale doorrekening op hoofdlijnen voor het gebruik van dit 'blauwe' deelgebied is als volgt:

Baten:

- 118 graven * € 3.025 = € 356.950

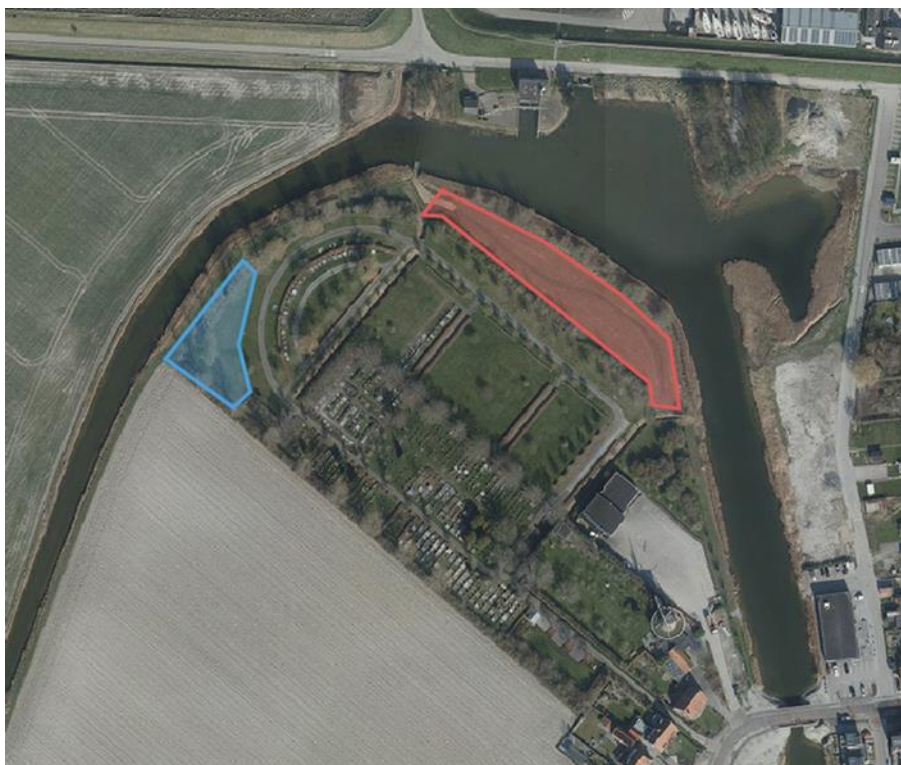
Eenmalige kosten:

- Inrichting € 25.000 tot € 45.000
- GPS meetsysteem € 5.000 tot € 10.000
- Eventuele onderzoeken archeologie, flora & fauna, bodem en grondwaterstanden € 15.000 tot € 20.000

Conclusie

Deze locatie op de begraafplaats biedt mogelijk kans voor natuurlijk begraven, maar daar is nog wel eerst technisch en ruimtelijk onderzoek voor vereist. Daarnaast zijn de investeringskosten hoog ten aanzien van de inkomsten.

Colijnsplaat – perceel rood naast de begraafplaats

Oppervlakte

Het rode deel is circa 2.200 m². Uitgaande van een bruto grafoppervlak van 8 m² kunnen hier circa 275 graven worden uitgegeven. Een afscheidruimte op deze locatie kan zeker mogelijkheden bieden.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op de gemeentelijke begraafplaats. Het grondwaterpeil is daar te hoog om twee-diep graven uit te geven. Het rode deel is wel dicht aan de Valkreek. Er is niet onderzocht hoe hoog het waterpeil hier is en of deze veel fluctueert.

Omgeving

Dit deel ligt naast de huidige begraafplaats aan het water. De omgeving is zeer natuurlijk en er is geen bebouwing in de buurt. Er is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld aan de overkant van het water. In de toekomst worden hier woningen en een speeltuin gerealiseerd.

Inrichting

Dit perceel is nu niet in gebruik. De inrichting is nu zeer natuurlijk. Toch zullen er wel enkele aanpassingen moeten komen zoals een toegangsweg en een (on)verhard pad.

De natuurlijke graven zijn, in tegenstelling tot de traditionele graven, moeilijker te traceren. Er is een mogelijkheid om de graven met GPS in te meten, waarna ze in de toekomst makkelijker te vinden zijn.

Bestemming

Het rood gemarkeerde perceel is gemeentelijk eigendom en heeft een natuurlijk (extensief) gebruik. Over het perceel ligt een wandelpad, wat onderdeel uitmaakt van een wandelnetwerk. Voor dit terreindeel is het Bestemmingsplan "Bebouwde Kom Colijnsplaat" (2022) van toepassing. De locatie heeft de volgende twee bestemmingen:

- Enkelbestemming: Groen.
Dit betekent dat de grond is bestemd voor: plantsoenen en parken; bermstroken; bermsloten; groenvoorzieningen; water; paden; speelvoorzieningen; dierenweide; recreatief medegebruik; geluidwerende voorzieningen; verhardingen en andere tot de bestemming behorende groen- en recreatieve voorzieningen. Deze gronden zijn mede bestemd voor parkeervoorzieningen, water, waterhuishoudkundige voorzieningen, nutsvoorzieningen, afval-inzamelvoorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.
- Dubbelbestemming: Archeologische waarde 4.
De toelichting hierop is dat de grond mede is bestemd voor bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 4 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Hieruit volgt dat nader dient te worden onderzocht of het gebruik als begraafplaats niet strijdig is met deze bestemming. De dubbelbestemming archeologie is, vanwege de graafwerkzaamheden ten behoeve van begraven, hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Financiële consequentie

De globale doorrekening op hoofdlijnen voor het gebruik van dit 'rode' deelgebied is als volgt:

Baten:

- 275 graven * € 3.025 = € 831.000

Eenmalige kosten:

- Inrichting € 30.000 tot € 50.000
- GPS meetsysteem € 5.000 tot € 10.000
- Eventuele onderzoeken archeologie, flora & fauna, bodem en grondwaterstanden € 15.000 tot € 20.000

Conclusie

Deze begraafplaats biedt mogelijk kans voor natuurlijk begraven, maar daar is nog wel eerst technisch en ruimtelijk onderzoek voor vereist.

Kammerland

Capaciteit

Vak M is circa 1.100 m² groot en vak L circa 570 m². Op vak M kunnen circa 137 graven komen en op van L circa 71 graven. Op deze begraafplaats worden gemiddelde 6 nieuwe particuliere graven per jaar uitgegeven. Momenteel zijn er zo'n 270 graven vrij. Als hier 208 natuurgraven worden gemaakt blijven er maar 62 'traditionele' graven over. Met gemiddeld 6 uitgiftes per jaar zou het traditionele deel over 10 jaar vol zijn.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op deze begraafplaats. Het grondwaterpeil is te hoog om twee-diep graven uit te geven.

Omgeving

De begraafplaats ligt in de bebouwde kom. Rondom de begraafplaats is groen aanwezig, maar is de bebouwing zichtbaar. Er zijn geen aparte parkeervoorzieningen voor de begraafplaats aanwezig, maar bij de hoofdingang zijn wel openbare parkeervakken.

Inrichting

De begraafplaats is ingericht op het traditioneel begraven, met vakken, rijen en verharde paden.

De natuurlijke graven zijn, in tegenstelling tot de traditionele graven, moeilijker te traceren. Er is een mogelijkheid om de graven met GPS in te meten, waarna ze in de toekomst makkelijker te vinden zijn.

Bestemming

De begraafplaats valt onder bestemmingsplan 'Bebouwde kom Kamperland 2016' en heeft de volgende dubbelbestemming:

- Enkelbestemming Maatschappelijk:

De gronden zijn bestemd voor:

- a. educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen alsmede voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats', een begraafplaats;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'jongeren ontmoetingsplek', tevens een jongeren ontmoetingsplek;
- d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - skatebaan', tevens voor een skatebaan;
- e. ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein' tevens voor een parkeerterrein;
- f. ter plaatse van de aanduiding 'nutsvoorziening', nutsvoorzieningen.

Deze gronden zijn mede bestemd voor tuinen, erven, paden, groen, water, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.

- Dubbelbestemming Archeologische waarde 3:

De gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor doeleinden ter bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 3 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Financiële consequentie

De globale doorrekening op hoofdlijnen voor het gebruik van deze locatie is als volgt:

Baten:

- 208 graven * € 3.025 = € 629.200

Eenmalige kosten:

- Inrichting € 15.000 tot € 30.000
- GPS meetsysteem € 5.000 tot € 10.000

Conclusie

Deze begraafplaats biedt eventueel kans voor natuurlijk begraven. Wel moet er dan goed naar de overige capaciteit worden gekeken. Met de huidige uitgiftes zou het traditionele deel van de begraafplaats over 10 jaar vol zijn.

Kats

Capaciteit

In Kats zijn nog maar 68 particuliere graven vrij. Er is geen volledig vrij veld aanwezig. Gemiddeld wordt er één persoon begraven per jaar in een particulier graf. Omdat er ruimte nodig is voor de traditionele begravingen is er nog maar beperkt ruimte voor natuurlijk begraven. Er is evenmin voldoende ruimte om een afscheidsruimte te realiseren.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op deze begraafplaats. Het grondwaterpeil is te hoog om twee-diep graven uit te geven.

Omgeving

De begraafplaats ligt aan de rand van het dorp. De locatie is zeer rustig. Er zijn geen aparte parkeermogelijkheden voor de begraafplaats. Wel zijn er openbare parkeerplaatsen aanwezig aan de Noordlangeweg.

Inrichting

De begraafplaats is ingericht op het traditioneel begraven, met vakken, rijen en verharde paden.

Bestemming

De begraafplaats valt onder bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2013', met als bestemming:

- Enkelbestemming Maatschappelijk:

De gronden zijn bestemd voor:

- a. educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke voorzieningen, alsmede voor voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'jeugdopvang': jeugdzorg en jeugdopvang;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats': begraafplaats;
- d. verhardingen, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.

- Dubbelbestemming Archeologie waarde 2:

De gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde-Archeologie-2 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

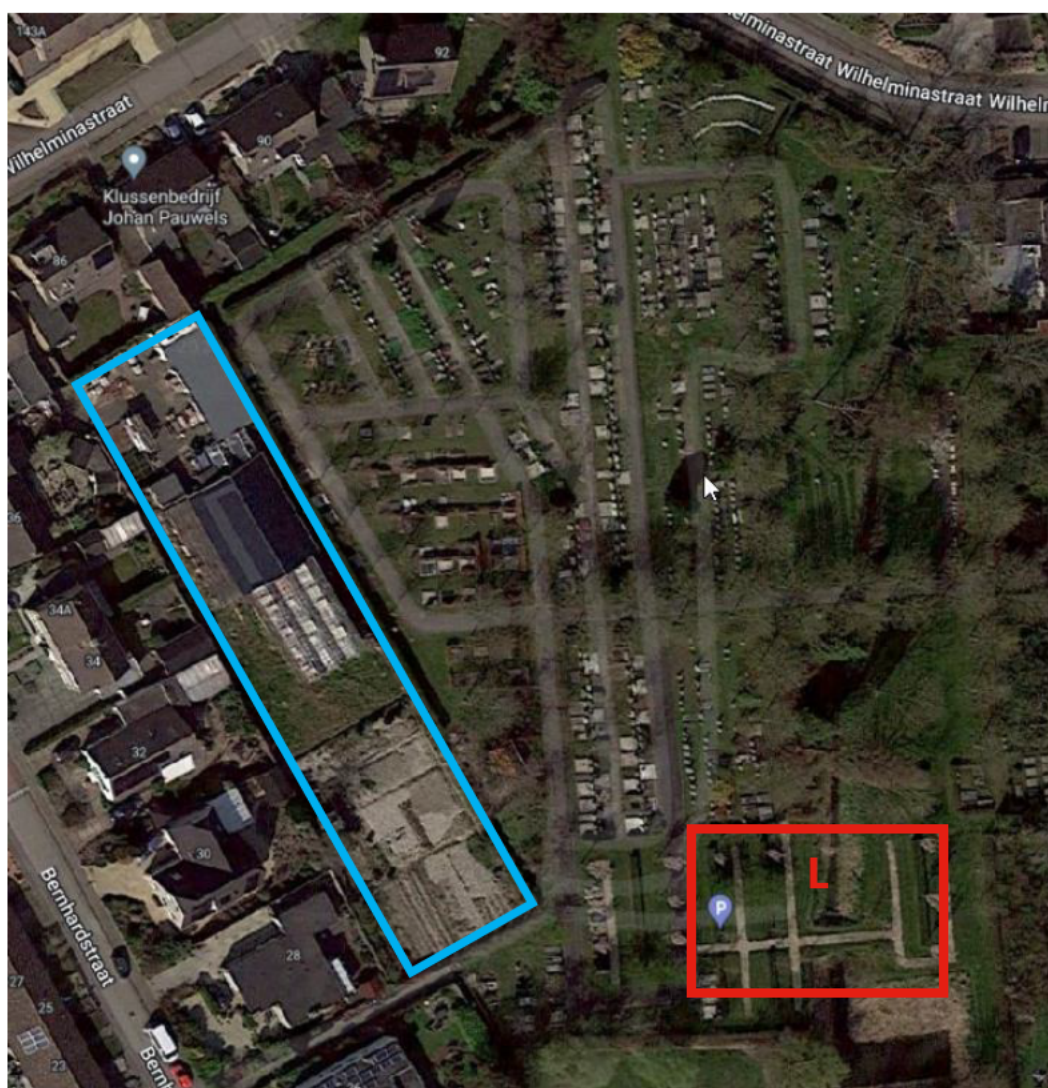
Financiële consequentie

Deze is niet berekend.

Conclusie

Omdat er geen capaciteit is, is deze begraafplaats minder (niet) geschikt om natuurlijk begraven aan te bieden.

Kortgene

Capaciteit

Op begraafplaats Kortgene is grafveld L nog leeg. Dit veld is circa 780 m² groot. Met een brutografoppervlak van 8 m² kunnen hier zo'n 97 graven worden gemaakt. Dit betekent wel dat er nog maar ongeveer 20 graven over zijn voor 'traditioneel' begraven. Deze zijn verspreid over de begraafplaats. Er is daarom geen ruimte dit in te zetten als natuurlijk begraven. Ook is er geen ruimte om een afscheidsruimte te realiseren. Jaarlijks worden er op deze begraafplaats gemiddeld 5 nieuwe particuliere graven uitgegeven.

Het blauw omkaderde vak is reeds aangekocht door de gemeente. In de toekomst zou hier wel natuurbegraven mogelijk gemaakt kunnen worden.

Grondwater

Er wordt één diep begraven op deze begraafplaats. Het grondwaterpeil is te hoog om twee-diep graven uit te geven.

Omgeving

De begraafplaats ligt in de bebouwde kom, in een woonwijk. Er is bebouwing zichtbaar vanaf de begraafplaats. Er zijn geen parkeermogelijkheden.

Inrichting

De begraafplaats is ingericht op het traditioneel begraven, met vakken, rijen en verharde paden.

Bestemming

De begraafplaats valt onder bestemmingsplan 'Bebouwde kom Kortgene 2014', met als bestemming:

- Enkelbestemming Maatschappelijk:

De gronden zijn bestemd voor

- a. educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen alsmede voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats', een begraafplaats;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein', tevens een parkeerterrein;
- d. ter plaatse van de aanduiding 'nutsvoorziening', nutsvoorzieningen;

Deze gronden zijn mede bestemd voor tuinen, erven, paden, groen, water, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en andere voorzieningen ten dienste van de bestemming.

- Dubbelbestemming Archeologie waarde 2:

De gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor bescherming en veiligstelling van de ter plaatse in de grond aanwezige of verwachte archeologische waarden, met dien verstande dat de bestemming Waarde - Archeologie - 2 prevaleert boven de andere aldaar geldende bestemmingen.

Financiële consequentie

Deze is niet berekend.

Conclusie

Deze begraafplaats is (nu) niet geschikt om natuurlijk begraven in een grafvak aan te gaan bieden, omdat er dan geen capaciteit op de begraafplaats overblijft. Mogelijk biedt het in 2022 door de gemeente gekochte naastgelegen perceel met loods in de toekomst wel de mogelijkheid om natuurbegraven hier mogelijk te maken.